PIASTOWIE

Tablica Pierwsza

PIERWSZE GENERACJE DYNASTII, LINIA WIELKOPOLSKA ORAZ LINIA MAZOWIECKO-KUJAWSKA (STARSZA)

◆ BIBLIOGRAFIA ◆

OPRACOWANIA GENEALOGICZNE I OGÓLNE:

◆ *Piastowie. Leksykon biograficzny*, Kraków 1999 ◆ *Słownik władców polskich*, Poznań 1999 ◆ Z. Boras: *Książęta piastowscy Śląska*, Katowice 1978 ◆ W. Dworzaczek: *Genealogia*, t. I–II, Warszawa 1959 ◆ J. Grabowski: *Dynastia Piastów mazowieckich. Studia nad dziejami politycznymi Mazowsza, intytulacją i genealogią książąt*, Kraków 2012 ◆ K. Jasiński: *Uzupełnienia do genealogii Piastów*, w: *Studia Źródłoznawcze* 1958, t. 3; tegoż: *Rodowód Piastów śląskich*, t. I–III, Wrocław 1973–77; tegoż: *Rodowód pierwszych Piastów*, Wrocław–Warszawa 1992; tegoż: *Genealogia Piastów wielkopolskich. Potomstwo Władysława Odonica*, w: *Kronika Miasta Poznania* 1995, nr 2; tegoż: *Rodowód Piastów mazowieckich*, Poznań–Wrocław 1998; tegoż: *Rodowód Piastów małopolskich i kujawskich*, Poznań–Wrocław 2001 ◆ T. Kruszewski: *Rodowód pierwszych Piastów wielkopolskich (potomstwo Mieszka III Starego i jego synów) na tle rodowodu książąt pomorskich, Studium historycznoprawne i genealogiczne*, w: *Prace Naukowe Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego*, seria: *E-monografie*, Wrocław 2017 ◆ E. Rymar: *Rodowód książąt pomorskich*, t. 1–2, Szczecin 1995 ◆

BIOGRAFIE POSZCZEGÓLNYCH POTOMKÓW DYNASTII AUTORSTWA:

◆ M. Biniaś-Szkopek ◆ Z. Borasa ◆ M. Böhma ◆ J. Dąbrowskiego ◆ N. Delestowicza ◆ J. Dobosza ◆ W. Dominika ◆ M. Duczmal ◆ M. Dworsatschka ◆ M. Hlebionka ◆ A. Jureczko ◆ T. Jurka ◆ S. Kętrzyńskiego ◆ M.A. Klemenskiego ◆ G. Labudy ◆ K. Maleczyńskiego ◆ N. Miki ◆ N. Nowackiego ◆ J. Osińskiego ◆ S. Pelczara ◆ M. Przybyła ◆ M. Smolińskiego ◆ S. Smolki ◆ J. Sperki ◆ J. Strzelczyka ◆ B. Śliwińskiego ◆ J. Śliwińskiego ◆ B. Techmańskiej ◆ A. Teterycz-Puzio ◆ P. Urbańczyka ◆ A. Zielińskiego ◆ B. Zientary ◆

STRONY INTERNETOWE:

www.poczet.com ◆ *Medieval Lands*

HIPOTEZA I

Siemowit, wedle Anonima Galla syn oracza Piasta Chościskowica oraz Rzepichy, zapewne jednak potomek słowiańskiej arystokracji plemiennej, przewodził starszyźnie plemiennej przypuszczalnie od drugiej połowy IX w., władztwo jego obejmowało Wielkopolskę (państwo gnieźnieńskie), * zapewne w połowie IX w., być może ok. 845 † na przełomie IX/X w. ∞ ***nieznane żony/nałożnice***

Lestek (Lestko), wedle Anonima Galla syn Siemowita, książę polański od śmierci ojca na przełomie IX/X w., przyłączył do Wielkopolski Kujawy (kraj Goplan), Mazowsze i kraj Lędzian, * przypuszczalnie lata 70. IX w. † I połowa (lata 30.?) X w. ∞ ***nieznane żony/nałożnice*** ∞ być może ***córka*** Świętopełka I Wielkiego, księcia (króla) wielkomorawskiego (→)

Siemomysł, wedle Anonima Galla syn Lestka, książę polański od śmierci ojca w I połowie (lata 30.?) X w., być może przyłączył do swojej domeny Pomorze Wschodnie, * początek X w. † przypuszczalnie 950–60 ∞ ***nieznane żony/nałożnice*** ∞ przypuszczalnie ***córka*** Władysława (Włodzisława), księcia mazowieckiego

HIPOTEZA II

Świętopełk (Światopełk/Zwentibald) I Wielki, potomek morawskiej dynastii Mojmirowiców, bratanek księcia/króla Rościsława, książę nitrzański od schyłku lat 50. IX w., książę/król wielkomorawski po usunięciu stryja 874, * ok. 844 † 894 ∞ ***Świętożyzna***, księżniczka czeska, być może siostra Borzywoja I, wzmiankowana przez znane źródła 871, dalsze jej losy nie są znane; pozostałe małżonki hipotetyczne: ∞ ? ***Anna***, córka Borysa I, cara bułgarskiego ∞ ? ***Gizela***, córka Karlomana, króla wschodniofrankijskiego (niemieckiego)

? córka ∞ ***Lestek***, książę polański (←)

Mojmir II, książę wielkomorawski 894–906, † po 906, może ‡ w bitwie z Węgrami 906 (907), alternatywnie po klęsce zbiegł na północ

Świętopełk II, książę nitrzański 894–906, na wygnaniu 899–901, † po 906, może ‡ w bitwie z Węgrami 906 (907), alternatywnie po klęsce zbiegł na północ

Przecław, współrządził z braćmi 894–906, † po 906, może ‡ w bitwie z Węgrami 906 (907), alternatywnie po klęsce zbiegł na północ

? syn Mojmira II, Świętopełka II lub Przecława, jeśli ów książę istniał, możliwe jest, że po klęsce wojsk wielkomorawskich w walnej bitwie z Węgrami w 906 (907) zbiegł on wraz z ojcem oraz z pozostałymi przy życiu stryjami na północ, być może na obszary dzisiejszej Wielkopolski

HIPOTEZA III

nieznany bliżej ***wiking (Wareg)*** pochodzący najpewniej z obszarów obecnej Danii lub Szwecji, względnie z Rusi

I

I *Piastowie*

syn, być może starszy (przyrodni?) brat Mieszka I, ‡ w bitwie z wielmożą saskim Wichmanem 963, 964 lub 965

Mieszko (Mesico, Mesco) I, Dagome/Dagone (Dag, Dagr, Dagobert?), książę polański od śmierci ojca 950–60: z początku władał Wielkopolską i Kujawami, a także (lub od lat 90. X w.) Mazowszem, od lat 70. X w. ziemią sandomierską (zapewne) oraz przemyską/czerwieńską (tzw. Grody Czerwieńskie, utracone w 981), od lat 70.–80. X w. Pomorzem Wschodnim (Nadwiślańskim, Gdańskim; być może przejętym już po ojcu), ziemią lubuską oraz Pomorzem Zachodnim (Nadodrzańskim; możliwe, że zostało ono jedynie zhołdowane), od lat 90. X w. ziemią krakowską (Małopolską) oraz Śląskiem; przyjął chrzest 966; książę Polski; fundator przedromańskich katedr w Poznaniu i Gnieźnie; * zapewne ok. 935 (lata 922–42) † 25 V 992 □ Poznań, kaplica przy palatium książęcym (dzisiejsza kolegiata NMP) lub kościół katedralny śś. Piotra i Pawła ∞ ***nieznane żony/nałożnice*** ∞ 1. 965 (963?) ***Dobrawa (Dubrawka)***, córka Bolesława I Srogiego, księcia Czech, * zapewne ok. 945 † 977 □ Poznań, kaplica przy palatium książęcym (dzisiejsza kolegiata NMP) lub kościół katedralny śś. Piotra i Pawła, być może Gniezno, kościół katedralny Wniebowzięcia NMP i św. Wojciecha ∞ 2. 978–980 ***Oda***, córka Dytryka, margrabiego Marchii Północnej, * zapewne ok. 955 † Kwedlinburg 1023 □ tamże, kościół klasztorny

Czcibor, zwycięzca spod Cedyni 24 VI 972, † po tym czasie

? córka, alternatywnie córka Mieszka I i Dobrawy, zapewne jednak byt historiograficzny ∞ lata 50.–60. X w., alternatywnie lata 80. X w., nieznany ***książę pomorski***

II

II *Piastowie*

1

Bolesław I Chrobry, Wielki, książę Polski od śmierci ojca 992: zapewne z początku władał zgodnie z wolą ojca w Małopolsce lecz już na przełomie V/VI 992 wygnał macochę i braci przyrodnich, przejmując pełnię władzy; zajął Miśnię, Łużyce i Milsko z Budziszynem 1002, na mocy postanowień zjazdu merseburskiego (VII 1002) zatrzymał Łużyce i Milsko (utracone 1004, na powrót przyznane Polsce jako lenno niemieckie na mocy pokoju merseburskiego 24 V 1013, co potwierdzono pokojem budziszyńskim 30 I 1018); opanował Czechy (utracone 1004) i Morawy 1003; zajął ziemię przemyską/czerwieńską (Grody Czerwieńskie) 1018 lub 1019; koronował się na króla Polski 18 IV 1025 (najpewniej w kościele katedralnym w Poznaniu, może w Gnieźnie lub w Krakowie); fundator przedromańskich katedr w Krakowie i we Wrocławiu; * prawdopodobnie 967 † 17 VI 1025 □ Poznań, kościół katedralny śś. Piotra i Pawła ∞ 1. zapewne 984, oddalona 985 ***córka*** Rygdaga, margrabiego Miśni, † po 985 ∞ 2. zapewne 986, oddalona 987–89 ***córka*** nieustalonego dynasty węgierskiego (być może ***Karolda***, córka księcia siedmiogrodzkiego Gyuli Starszego, lub też córka nieznanego przedstawiciela dynastii Arpadów), † po 987 ∞ 3. 987–89 ***Emnilda***, córka Dobromira, księcia słowiańskiego (być może połabskiego lub małopolskiego), * zapewne 970–75 † 1016–17 □ Poznań, kościół katedralny śś. Piotra i Pawła (być może do 1018 Gniezno, kościół katedralny Wniebowzięcia NMP i św. Wojciecha) ∞ 4. „Cziczani", Łużyce 3 II (lub krótko potem) 1018 ***Oda***, córka Ekkeharda, margrabiego Miśni, * przypuszczalnie 996–1102 † po 1018

1

córka (Świętosława?), *od ok. 980* ***Sygryda***, zwana ***Storråda (Dumna)***, * zapewne 960–72 † 1014–16 lub jesienią 1013 ∞ 1. ok. 980 ***Eryk Zwycięski***, król Szwecji (Swewów z Uppsali oraz Götalandu), † Stara Uppsala (Gamla Uppsala) ok. 994–95 ∞ 2. ok. 995–98 ***Swen Widłobrody***, król Danii i (od 1013) Anglii, * ok. 960 † Gainsborough 2 lub 3 II 1014 □ Roskilde, kościół (późniejsza katedra) św. Trójcy

2

Mieszko, po śmierci ojca wiosną 992 wygnany z Polski wraz z matką oraz braćmi przez Bolesława Chrobrego; * 978–82 † po 25 V 992

2

Świętopełk (Światopełk), wedle testamentu ojca uzyskał Pomorze, gdzie jednak nigdy nie sprawował realnej władzy, jako że po śmierci Mieszka I wiosną 992 został wygnany z Polski wraz z matką i braćmi przez Bolesława Chrobrego; * 979–85 † po 25 V 992, zapewne po 1018 ∞ po 1005 ***N.N.***

2

Lambert, po śmierci ojca wygnany z Polski wraz z matką i braćmi przez Bolesława Chrobrego wiosną 992, niekiedy identyfikowany z biskupem krakowskim ***Lambertem I***, będącym jednak zapewne jedynie bytem historiograficznym; * 980–91 (być może po 986) † po 25 V 992

jeden z synów Mieszka I z drugiego małżeństwa, przypuszczalnie Świętopełk, jest w opinii części badaczy protoplastą pomorskich dynastii Gryfitów, Świętoborzyców oraz Sobiesławowiców (Sobiesławiców)

III

III *Piastowie*

2

Bezprym (Bezprzem), najpewniej eremita w Pereum pod Rawenną do 1002; przypuszczalnie w drodze z Italii do Polski uwięziony w Czechach (i być może wykastrowany na rozkaz księcia czeskiego Jaromira) 1002–03; następnie w Polsce; zapewne otrzymał od ojca *Kałdus* (Chełmno) z okręgiem; wygnany przez Mieszka II 1030; książę Polski po wygnaniu Mieszka II XI 1031; * 986–88 † (zamordowany?) zima/wiosna (III ?) 1032

3

córka, opatka benedyktynek w nieznanym klasztorze niemieckim, * 988–89 (987?) † po 1013

3

Regelinda * 988 lub 989 † 21 III ok. (po?) 1030 ∞ 1002 lub 1003 ***Herman***, margrabia Miśni, * ok. 980 † (1 XI) 1038

3

Mieszko II Lambert, otrzymał od ojca Giecz z okręgiem; król Polski od śmierci ojca 1025, koronowany: Gniezno, kościół katedralny Wniebowzięcia NMP i św. Wojciecha 25 XII 1025; utracił Bełz 1030; utracił Morawy 1031 (1030 lub w latach 20. XI w.?); zrzekł się Łużyc i Milska na mocy pokoju z cesarzem X 1031; utracił ziemię przemyską/czerwieńską, następnie usunięty z tronu przez Bezpryma (←) XI 1031; powrócił do władzy po śmierci Bezpryma jako książę Polski zima/wiosna (III?) 1032; * 990 † 10 lub 11 V 1034 □ Poznań, kościół katedralny śś. Piotra i Pawła ∞ Merseburg (23 V) 1013 ***Rycheza (Ryksa)***, córka Herenfrieda Ezona, palatyna reńskiego, koronowana wspólnie z małżonkiem 25 XII 1025, opuściła Polskę 1031, * 993–96 † Saalfeld 21 III 1063 □ Kolonia, do 1817 kościół kolegiacki Panny Marii ad Gradus, następnie kościół katedralny tamże, kaplica chórowa Jana Chrzciciela

3

córka * ok. 995 † Polska po 14 VIII 1018 ∞ 1005–12 ***Świętopełk (Światopełk) I Piotr Przeklęty***, książę tu-rowski, następnie wielki książę kijowski, * zapewne ok. 978–79 † pogranicze polsko-czeskie III 1019 podczas ucieczki z pola bitwy nad Altą lub w nieokreślonym czasie po tych wydarzeniach

3

Otto, zapewne otrzymał od ojca Płock, zaś od Bezpryma (←) Mazowsze (lub Śląsk) 1031, co potwierdzono na mocy postanowień zjazdu merseburskiego 7 VII 1032; * ok. 1000 (zapewne krótko przed III 1000) † 1033

4

Matylda * między schyłkiem 1018 a 1025 † po V 1036 ∞ (lub zaręczyny) ok. 18 V 1035, unieważniono V 1036 ***Otto ze Schweinfurtu***, książę Szwabii, * zapewne ok. 995–1000 † 28 IX 1057

IV

IV *Piastowie*

Kazimierz I Karol Odnowiciel, na wygnaniu 1031–32(34), książę Polski od śmierci ojca 1034, na wygnaniu 1037–39; opanował Wielkopolskę i Małopolskę z Krakowem, który uczynił swoją siedzibą 1040; zajął utracone ok. 1034–38 na rzecz Miecława Mazowsze 1047 jak również Pomorze Wschodnie (lub je jedynie zhołdował); opanował utracony w 1038 na rzecz Czech Śląsk 1050, odnowił biskupstwo krakowskie 1046 oraz wrocławskie 1051; fundator klasztorów w Tyńcu i Tumie (?); * 25 VII 1016 † Poznań 19 III 1058 □ Poznań, kościół katedralny śś. Piotra i Pawła/ /Gniezno, kościół katedralny Wniebowzięcia NMP i św. Wojciecha/Kraków, kościół katedralny śś. Stanisława i Wacława ∞ 1041 lub 1041/42 ***Dobroniega Maria***, córka Włodzimierza I Wielkiego, wielkiego księcia kijowskiego, * prawdopodobnie 1000–16 † 1087

córka * zapewne ok. 1018–25 † Węgry po 1052 ∞ 1041–45 (ok. 1043) ***Béla I Benin***, król Węgier, * ok. 1020 † VII/VIII (11 IX lub w XII) 1063 □ Szekszárd, benedyktyński kościół klasztorny

Gertruda * zapewne 1018–25 † 4 I 1107 lub 1108 ∞ 1 III 1043–28 II 1044, zapewne z końcem II 1043 ***Izjasław I Dymitr Jarosławowicz***, książę nowogrodzki, wielki książę kijowski, * 1024 lub 1025 ‡ Nieżatina Niwa pod Czernihowem 3 X 1078 □ Kijów, cerkiew Bogurodzicy (Dziesięcinna)

V

V *Piastowie*

Bolesław II Szczodry, Śmiały, książę Polski od śmierci ojca 1058; postradał Pomorze Zachodnie 1058, a także Pomorze Wschodnie 1060; objął dzielnicę młodszego brata Mieszka (Kujawy?) 1065; odnowił arcybiskupstwo gnieźnieńskie 1075; król Polski: koronowany: Gniezno, kościół katedralny Wniebowzięcia NMP i św. Wojciecha 25 XII 1076; zdetronizowany i wygnany z Polski 1079; fundator romańskiej katedry gnieźnieńskiej 1064, klasztorów benedyktyńskich w Tyńcu i Tumie (?), w Mogilnie 1065 i Lubinie 1077; * II połowa 1041–I połowa 1043 † (otruty?) Węgry 2 lub 3 IV 1082 (1081?) □ być może Tyniec, kościół opactwa benedyktyńskiego lub Ossiach, Karyntia, cmentarz przyklasztorny opactwa benedyktyńskiego ∞ przed 1069 ***N.N.***, przypuszczalnie ***księżniczka niemiecka/ruska***, † w nieznanym czasie po 1089

Władysław (Włodzisław) I Herman, najprawdopodobniej książę mazowiecki z rezydencją w Płocku (lennik starszego brata) od śmierci ojca 1058; książę Polski od wygnania starszego brata 1079; przejściowo opanował Pomorze Wschodnie 1090; utracił na rzecz Czech ziemię kłodzką 1093; przekazał starszym synowi Zbigniewowi Wielkopolskę, a młodszemu Bolesławowi (III) Śląsk 1097 lub 1099; zmuszony przez synów dokonał podziału kraju, przekazując starszemu Zbigniewowi Wielkopolskę z Gnieznem, Kujawy i ziemię łęczycko-sieradzką, młodszemu zaś Bolesławowi (III) Małopolskę (bez Krakowa), Śląsk (bez Wrocławia), ziemię lubuską oraz księstwo sandomierskie (bez Sandomierza) i zapewne ziemię lubelską, a sam zachował (najpewniej jedynie symboliczną) zwierzchność nad synami, jak również Mazowsze z Płockiem oraz Kraków, Wrocław i Sandomierz 1101 (przed 15 VIII); fundator m.in. romańskiej katedry w Krakowie, kościołów św. Idziego w Inowłodzu (?), NMP na Piasku w Krakowie 1087, św. Wita w Kruszwicy (?), klasztoru benedyktyńskiego w Płocku; * zapewne 1042–44 † Płock 4 VI 1102 □ tamże, kościół katedralny Wniebowzięcia NMP ∞ 1. przed 1070, oddalona zapewne 1079 ***Polka***, być może ***Przecława*** z rodu Prawdziców ∞ 2. ok. 1080 ***Judyta***, córka Wratysława II, króla Czech, * 1057–60 † (Płock) 24/25 XII 1086 (1085?) □ Płock, kościół katedralny Wniebowzięcia NMP ∞ 3. 1088 ***Judyta (Judyta Maria?)***, córka Henryka III, cesarza rzymsko-niemieckiego, wdowa po *Salomonie*, królu węgierskim († 1087), * 1047 † (Niemcy?) 14 III po 1105

Mieszko, zapewne otrzymał Kujawy po śmierci ojca 1058, * 16 IV 1045 † 28 I 1065

Świętosława, Swatawa * 1046–48 † 1 IX 1126 □ Wyszehrad, kościół kolegiacki śś. Piotra i Pawła ∞ z końcem (zapewne XI lub XII) 1062 ***Wratysław II (I)***, król Czech 1061, koronowany wraz ze Świętosławą 15 VI 1086, * po 1031, ok. 1032 lub 1035 † (na skutek wypadku na polowaniu) 14 I 1092 (1093?) □ Wyszehrad, kościół kolegiacki śś. Piotra i Pawła

Otto * zapewne 1048 † przypuszczalnie jeszcze w tym samym roku (15 V 1048?)

VI

VI *Piastowie*

Mieszko, na wygnaniu wraz z ojcem 1079, powrócił do Polski 1086 i został przez Władysława I Hermana dopuszczony do współrządów, być może otrzymał wówczas Kraków, * 1069 † (otruty?) (7 I) 1089 □ przypuszczalnie Tyniec, kościół opactwa benedyktyńskiego ∞ 1088 ***księżniczka ruska***, być może ***Eudoksja*** córka Izjasława I Jarosławowicza, wielkiego księcia kijowskiego, † po 1088 (być może otruta wraz z mężem 1089)

VI *Piastowie*

1

Zbigniew, książę Polski: otrzymał od ojca Wielkopolskę 1097 lub 1099, na mocy kolejnego podziału uzyskał od ojca Wielkopolskę z Gnieznem, Kujawy i ziemię łęczycko-sieradzką 1101 przed 15 VIII; po śmierci ojca objął Mazowsze z Płockiem 1102; utracił Wielkopolskę na korzyść młodszego brata, Bolesława III, uznał go księciem zwierzchnim i przyjął od niego w lenno Mazowsze 1107; wygnany 1108, na powrót w Polsce 1111, otrzymał wówczas uposażenie w ziemi sieradzkiej; pojmany i oślepiony z rozkazu brata 1113; fundator kościoła św. Wita w Kruszwicy (?) przed 1110; * zapewne 1070–73 † wnet po 1113 lub po 1114 (wedle jednej z hipotez tożsamy mnichem ***Zbigniewem***, benedyktynem w Tyńcu, † Tyniec 8 VII 1113 □ tamże, kościół opacki)

2

Bolesław III Krzywousty, książę Polski: otrzymał od ojca Śląsk 1097 lub 1099; na mocy kolejnego podziału uzyskał od ojca Małopolskę (bez Krakowa), Śląsk (bez Wrocławia), ziemię lubuską oraz księstwo sandomierskie (bez Sandomierza) i zapewne ziemię lubelską 1101 przed 15 VIII; objął stołeczne grody swoich ziem (Kraków, Wrocław, Sandomierz) po śmierci ojca 1102; przejął od starszego brata Zbigniewa Wielkopolskę i ustanowił się księciem zwierzchnim, przekazując bratu Mazowsze w lenno 1107; podbił Pomorze Wschodnie 1119, degradując tamtejszych książąt do urzędów komesów grodowych (kasztelanów); zhołdował Pomorze Zachodnie 1122, czyniąc Warcisława I swoim lennikiem; na mocy sporządzonego w 1115, 1116, 1117 lub 1137 statutu („testamentu") dokonał podziału Polski między synów i wprowadził zasadę senioratu (pryncypatu); fundator klasztorów benedyktyńskiego na Łysej Górze i augustianów w Trzemesznie oraz kościołów św. Idziego w Inowłodzu (?) i romańskiego pw. NMP w Sandomierzu; * 20 VIII 1086 † (Sochaczew?) 28 X 1138 □ Płock, kościół katedralny Wniebowzięcia NMP ∞ 1. początek 1103 ***Zbysława***, córka Świętopełka (Światopełka) II Michała Izjasławowicza, wielkiego księcia kijowskiego, * 1085–90 † zapewne 1114 □ przypuszczalnie Płock, kościół katedralny Wniebowzięcia NMP ∞ 2. początek (I lub II?) 1115 ***Salomea***, córka Henryka, hrabiego Bergu; po śmierci małżonka zarządzała (otrzymaną tytułem oprawy wdowiej = zaopatrzenia, względnie jako regentka synów) ziemią sieradzko-łęczycką, która po jej śmierci została włączona do dzielnicy senioralnej; * między 1093–1101 † Łęczyca 27 VII 1144 □ Płock, kościół katedralny Wniebowzięcia NMP

3

córka * zapewne 1089–90 † po 1112 ∞ zapewne 1101–11: *a)* ***Jarosław Iwan Światopełkowicz***, książę włodzimiersko-wołyński, * przypuszczalnie 1080–85 † (zamordowany) pod murami Włodzimierza Wołyńskiego V (lub po 6 VIII) 1123; *b)* ***Dawid Igorewicz***, książę dorohobuski, a następnie włodzimiersko-wołyński, * zapewne ok. 1058 † Dorohobuż 25 V 1113 □ Kłowo pod Kijowem lub † Kijów 25 V 1113 □ tamże, sobór Bogurodzicy

3

Agnieszka, opatka w Gandersheim w latach 1110–25, opatka w Kwedlinburgu od 1103/10, * 1090 lub 1091 † Kwedlinburg 29 XII 1125 □ tamże, kościół opacki

3

córka * 1091 lub 1092 † po 1110 ∞ ok. 1110 zapewne ***Czcibor***, możny polski

VII

VII *Piastowie*

1

linia śląska

Władysław (Włodzisław) II Wygnaniec, zarządzał Śląskiem jako namiestnik ojca przed 1138; książę Polski: na mocy statutu ojcowskiego uzyskał po jego śmierci 28 X 1138: *a)* dzielnicę senioralną (zwierzchnią) z którą wiązała się zwierzchność nad młodszymi braćmi, reprezentowanie Polski na arenie międzynarodowej oraz prawa inwestytury biskupiej, a w której skład wchodziły Małopolska z Krakowem, ziemia sieradzko-łęczycka (faktycznie od śmierci matki 1144, utracona w tymże roku na rzecz młodszych braci, odzyskana 1145), Pomorze Wschodnie i zwierzchność nad Pomorzem Zachodnim, a także (co jest jednak niekiedy kwestionowane przez badaczy) wschodnia Wielkopolska z Gnieznem i Kaliszem oraz Kujawy wraz z Kruszwicą; *b)* dzielnicę osobistą (dziedziczną?): Śląsk oraz ziemia lubuska; obalony przez braci 1146 przed 31 III, uszedł z rodziną do Niemiec; * 1105 † w Niemczech 30 V 1159 lub 1162 □ Pforta, cysterski kościół klasztorny, lub Płocków (Plötzkau) ∞ przełom 1123/24 ***Agnieszka***, córka Luitpolda (Leopolda) III, margrabiego Austrii, * 1108–13 † w Niemczech 24 lub 25 I 1150 lub 1160–63 □ Pforta, cysterski kościół klasztorny

☞ TABLICA II ☞ TABLICA III

2

Leszek (Lestek) * 1115 lub 1116 † 26 VIII przed 1131 □ zapewne Płock, kościół katedralny Wniebowzięcia NMP

2

Ryksa (Rycheza) * zapewne 1116 † po 25 XII 1155 ∞ 1. 1129 lub 1130 ***Magnus Silny***, król Västergötlandu, następnie także Östergötlandu i Swealandu (= król Szwecji), * 1106 ‡ pod Fotevik, Skania 4 VI 1134 □ Vreta koło Linköping, kościół klasztorny cystersów ∞ 2. po 1134, rozwód ok. 1140 ***książę ruski***, raczej nietożsamy z Włodzimierzem Wsiewołodowiczem, być może = ***Włodzimierz (Wołodar) Glebowicz***, książę gorodeński, † po 1167 ∞ 3. po 1140 ***Swerker I Starszy***, król Szwecji, † (zamordowany) most Alebäck koło Alvastra 25 XII 1156 □ Alvastra, kościół klasztorny cystersów

2

córka * 1117–22 † po 10 I 1133 ∞ (zaręczyny) przypuszczalnie 1131–32 ***Konrad Sachsenblume z Płockowa (Plötzkau)***, margrabia Marchii Północnej, † 10 I 1133

2

Kazimierz (Starszy) * zapewne 9 VIII 1117–22 † 19 X 1131 □ zapewne Płock, kościół katedralny Wniebowzięcia NMP

2

linia mazowiecko-kujawska (starsza)

Bolesław IV Kędzierzawy, zarządzał Mazowszem jako namiestnik ojca przed 1138; książę mazowiecki i kujawski: na mocy statutu ojcowskiego panował samodzielnie od jego śmierci 28 X 1138 w przeznaczonej mu dzielnicy (być może dziedzicznej?), na którą składało się Mazowsze z Płockiem i najpewniej Kujawy z Kruszwicą (względnie jedynie wschodnia część Kujaw); zajął przejściowo Łęczycę 1144–45; książę Polski (krakowski, senior): po wygnaniu Władysława II wiosną 1146 objął dzielnicę senioralną z Krakowem *(← Władysław II Wygnaniec)* oraz Śląsk; zwrócił dzieciom Władysława II dzielnicę śląską, za wyjątkiem głównych grodów lub całych kasztelanii (przypuszczalnie wrocławskiej, opolskiej, raciborskiej, głogowskiej i legnickiej) 1163, wraz z wymienionymi grodami/kasztelaniami, przekazanymi bratankom początek 1164/schyłek 1165; w posiadaniu księstwa sandomierskiego od śmierci młodszego brata Henryka 1166; fundator kościoła św. Małgorzaty w Bytomiu; * 1122 (1121?) † 5 I 1173 □ Płock, kościół katedralny Wniebowzięcia NMP ∞ 1. 1136–37 ***Wierzchosława (= Anastazja?, Wierzchosława Anastazja?)***, córka Wsiewołoda Gabriela Mścisławowicza, księcia nowogrodzkiego, * 1125–27 † 15 III 1150–67 (1158?, 1160–65?)) □ zapewne Płock, kościół katedralny Wniebowzięcia NMP ∞ 2. zapewne 1160–65 ***Maria***, być może księżniczka ruska, * przypuszczalnie ok. 1145 † 31 XII 1167–72 □ zapewne Płock, kościół katedralny Wniebowzięcia NMP

2

linia wielkopolska

Mieszko III Stary, zarządzał Wielkopolską jako namiestnik ojca przed 1138; książę wielkopolski (poznański): na mocy statutu ojcowskiego panował samodzielnie od jego śmierci 28 X 1138 w przeznaczonej mu dzielnicy (dziedzicznej?), na którą składała się zachodnia Wielkopolska z Poznaniem, a wedle części badaczy także wschodnia część Wielkopolski z Gnieznem i Kaliszem (alternatywnie weszła ona w skład dzielnicy senioralnej *(← Władysław II Wygnaniec)*); być może uzyskał część dzielnicy zmarłego młodszego brata, Henryka sandomierskiego (Żarnów, Małogoszcz, Skrzynno) 1166; książę Polski (krakowski, senior) od śmierci Bolesława IV 1173, tytułował się księciem całej Polski oraz wielkim księciem Polski; utracił władzę zwierzchnią na korzyść młodszego brata Kazimierza 26 IV–21 XI 1177; utracił Wielkopolskę, po czym uszedł z kraju 1179; opanował Wielkopolskę, usuwając Kazimierza II Sprawiedliwego z Kalisza i Gniezna 1181 oraz Odona z Poznania 1181 (1181–82); przekazał ziemię przemęcką Odonowi 1182; przekazał ziemię kaliską synowi Mieszkowi Młodszemu 1191, po jego śmierci Odonowi 1193, objął dzielnicę Odona po jego śmierci jako opiekun nieletniego wnuka 1194; zajął przejściowo Kraków 1191; zajął Kujawy zapewne (ok.) 1195; ponownie na krakowskim tronie na mocy umów z Heleną znojemską *(→ Kazimierz II)* 1198 (po 24 VIII) do 1199 i od 1199 (1200) do śmierci; fundator kolegiaty kaliskiej ok. 1150; * 1122–25 † (Kalisz) 13, 14 lub 15 (zapewne nocą 13/14) III 1202 □ Kalisz, kościół kolegiacki św. Pawła ∞ 1. 1136–1138 (1136–40/41) ***Elżbieta***, wedle różnych hipotez córka: Beli II Ślepego, króla Węgier; Stefana II, króla Węgier; Almosa, księcia węgierskiego, króla Kroacji; * zapewne 1122–31 † 21 VII zapewne 1150–54 ∞ 2. 1151–54 ***Eudoksja***, córka wielkiego księcia kijowskiego, wedle różnych hipotez: Izjasława II Mścisławowicza; Izjasława III Dawidowicza; Jerzego I Dołgorukiego; Rościsława I Mścisławowicza; * przypuszczalnie 1140–45 † po 1187

2

Gertruda, benedyktynka w Zwiefalten schyłek 1138/po-czątek 1139, * 1126–35 † Zwiefalten 7 V 1160 □ tamże, kościół klasztorny benedyktynek

2

Henryk, książę sandomierski: władał dzielnicą sandomierską z Sandomierzem i Wiślicą przypuszczalnie już 1144 (zapewne z początku pod opieką, samodzielnie od wiosny 1146); wyprawił się do Ziemi Świętej 1154; fundator kla-sztoru i szpitala joannitów w Zagości, a także (względnie współfundator z młodszym bratem Kazimierzem) kolegiaty w Wiślicy i kościoła Opatowie; * 1126–33 (1130–32) ‡ podczas krucjaty w Prusach 18 X 1166

2

Dobroniega Ludgarda * zapewne 1128–35 † po 26 X 1147 i zapewne również po 1160 ∞ ok. 1142, rozwód 1147–57 ***Dytryk***, margrabia Łużyc Dolnych oraz hrabia Eilenburga, * przed 27 II 1142 † Petersberg koło Halle 9 II 1185 □ tamże, kościół klasztorny augustianów

2

Judyta * 1130–36 † 8 VII 1171–75 □ Brandenburg (wcześniej Brenna, Branibor), kościół katedralny ∞ (zaręczyny) ok. 1136 ***Gejza***, królewicz węgierski, późniejszy król Gejza II, zerwano przed 1146 ∞ Kruszwica 6 I 1148 ***Otto I***, margrabia brandenburski.* ok. 1128 lub 1123–25 † 7 III 1184 □ Lehnin, kościół klasztorny cystersów

2

Agnieszka * 1137 † po 1182 ∞ 1149–51 ***Mścisław II Izjasławowicz Chrobry***, książę włodzimiersko-wołyński, następnie wielki książę kijowski, * 15 IV 1132–35 † Włodzimierz Wołyński 19 VIII 1170 □ tamże, cerkiew Bogurodzicy

2

linie małopolsko-kujawska oraz linia mazowiecka

Kazimierz II Sprawiedliwy, książę wiślicki od śmierci starszego brata Henryka 1166; książę sandomierski oraz opiekun nieletniego bratanka, Leszka, księcia mazowieckiego i kujawskiego, od śmierci starszego brata Bolesława IV 1173 do 1177; książę Polski (krakowski, zwierzchni) od usunięcia starszego brata Mieszka III 26 IV–21 XI 1177; w posiadaniu wschodniej Wielkopolski z Gnieznem i Kaliszem po usunięciu Mieszka III 1179, utracił nabytek na rzecz brata 1181; książę mazowiecki i kujawski od śmierci Leszka 1186; utracił przejściowo Kraków na korzyść Mieszka III 1191; fundator klasztoru cysterskiego w Sulejowie ok. 1177 i kościoła św. Floriana w Krakowie ok. 1185, współfundator (obok brata Henryka) kolegiaty w Wiślicy i kościoła w Opatowie (?); * 1138, krótko przed 28 X † Kraków 5 (4?) V 1194 □ tamże, kościół katedralny śś. Stanisława i Wacława ∞ 1160–65 ***Helena***, córka Konrada II, księcia morawskiego na Znojmie; regentka (wraz z biskupem i wojewodą krakowskim) w imieniu synów, Leszka oraz Konrada, w księstwach krakowskim, sandomierskim oraz mazowieckim od śmierci męża 1194 do 1199 (1200); * lata 40 XII w. † (Sandomierz?) 2 IV, 19 VI lub 28 IX 1202–06

☞ TABLICA IV

VIII

VIII *Piastowie, linia mazowiecko-kujawska (starsza)*

1

Bolesław * zapewne ok. 1150–55 † przypuszczalnie 1172 □ być może Płock, kościół katedralny Wniebowzięcia NMP

1 (2?)

? córka, być może starsza od Bolesława, alternatywnie córka Bolesława IV Kędzierzawego z II mariażu lub też córka Kazimierza II Sprawiedliwego *(→ Piastowie. Tablica IV)*, * przypuszczalnie przed 1160, może ok. 1150–55 † po 1178 ∞ ok. 1173 ***Wasylko Jaropełkowicz***, książę drohiczyński, * przed 1151 † 1178–82

1

Wierzchosława, alternatywnie córka Bolesława, księcia kujawskiego z linii wielkopolskiej *(→ pokolenie IX)*, norbertanka w Strzelnie (klasztor przeniesiony do Żukowa po 1212), * zapewne koniec lat 50. lub początek 60. XII w. † (Żukowo) 11 lub 12 IX po 1213 □ Żukowo, kościół klasztorny norbertanek

1 (2?)

Leszek (Lestek), książę na Mazowszu i Kujawach od śmierci ojca 1173, pod regencją (początkowo stryja, Kazimierza II Sprawiedliwego, następnie mazowieckiego możnego Żyry) co najmniej do 1177; * 1160–65 † 1186 □ Płock, kościół katedralny Wniebowzięcia NMP

wygaśnięcie linii mazowiecko-kujawskiej

VIII *Piastowie, linia wielkopolska*

1

Odo (Odon), książę poznański: uzyskał zachodnią Wielkopolskę z Poznaniem po wygnaniu ojca 1179; utracił dzielnicę po powrocie Mieszka III z wygnania 1181 (1181–82); otrzymał od ojca ziemię przemęcką 1182 oraz (po śmierci brata, Mieszka Młodszego) ziemię kaliską 1193; * ok. 1150 (1141–49?) † 20 IV (15 V?) 1194 □ Poznań, kościół katedralny śś. Piotra i Pawła ∞ 1177–79 ***Wyszesława***, księżniczka ruska, najpewniej córka Jarosława Władymirkowicza Ośmiomysła lub jego syna Włodzimierza Jarosławowicza, książąt halickich, * ok. 1167–70 † po 1191 (w początkach XIII w.?) □ być może Poznań, kościół katedralny śś. Piotra i Pawła

1

Stefan * ok. 1150 (1142–49?) † przed 1180 (1168–79?)

1

Wierzchosława Ludmiła * przed 1153 † (w Polsce lub w Lotaryngii) 1223 ∞ ok. 1166 ***Fryderyk (Ferry)***, hrabia Bitsch, Gerbéviller i Ormes, jako ***Fryderyk (Ferry) I*** książę Lotaryngii 1205 lub 1206, * przed 1155 † 7 IV 1206 □ Stulzbron, kościół opacki

1

Judyta * przed 1154 † po 12 XII 1201 ∞ 1173–77 ***Bernard***, hrabia Anhaltu, Aschersleben i Ballenstedt, książę Saksonii jako ***Bernard I (III)***, * ok. 1140 † Bernburg 9 II 1212 □ Bernburg, kościół klasztorny benedyktynów

1

Elżbieta * przed 1155 (ok. 1152?) † 2 IV 1209 □ Dobrilugk, kościół klasztorny cystersów ∞ 1. 1173–78 ***Sobiesław II***, książę ołomuniecki, następnie książę Czech, * zapewne 1128 † (na wygnaniu) 9 lub 29 I 1180 ∞ 2. po I 1180 ***Konrad***, margrabia Łużyc Dolnych, hrabia Eilenburga, Grójca (Groitzsch) i Sommerschenburga (Seehausen), * po 13 IX 1159 † 6 V 1210 □ Zschillen, kościół klasztorny augustianów

2

Bolesław, namiestnik ojca na tronie krakowskim w 1191 (względnie był nim jego młodszy brat Mieszko); książę kujawski: zarządzał Kujawami, zajętymi przez Mieszka III Starego zapewne od ok. 1195 (1194?); * 1159 ‡ pod Mozgawą 13 IX 1195 □ być może Kalisz, kościół kolegiacki św. Pawła ∞ zapewne 1187–89 ***Dobrosława***, córka Bogusława I, księcia zachodniopomorskiego, pani Sławna do ok. 1219, pani Chockowa (Gützkow) przed 1216–18 (? ∞ 2. 1216–18 *Warcisław (III)*, przypuszczalnie kasztelan szczeciński i *de iure uxoris* pan Chockowa); * przed 1177 † 1226 lub później □ Słup (Stolp) nad Pianą, kościół klasztorny benedyktynów, lub Uznam, góra NMP, kościół klasztorny premonstratensów (norbertanów)

2

Mieszko Młodszy, w 1191 namiestnik ojcowski na tronie krakowskim (względnie był nim jego starszy brat Bolesław); książę kaliski: otrzymał od ojca we władanie ziemię kaliską 1191 (lub 1186); * 1160–65 † (Kalisz) 2 (1?) VIII 1193 □ Kalisz, kościół kolegiacki św. Pawła

2

Władysław (Włodzisław) III Laskonogi, książę wielkopolski: objął Wielkopolskę oraz Kujawy, a także opiekę nad bratankiem Władysławem Odonicem *(← pokolenie IX)* po śmierci ojca 1202; książę Polski (krakowski, zwierzchni) od śmierci Mieszka III 1202; utracił tron krakowski oraz Kujawy (ok.) 1206 (jesienią 1202/1210?); wymienił z Henrykiem I Brodatym *(→ Piastowie. Tablica II)*, ziemię kaliską na lubuską 1206; zmuszony odstąpić Odonicowi ziemię przemęcką przed 1206, odzyskał ją po wygnaniu bratanka w II połowie roku; utracił ziemię lubuską na rzecz margrabiego Łużyc 1209 (odzyskana 1217/18, ponownie utracona 1225); przekazał Odonicowi dzielnicę przemęcką XII 1208; odzyskał dzielnicę przemęcko-kaliską po wygnaniu bratanka 1217 lub 1218; utracił kasztelanie ujską i nakielską 1223 na rzecz Odonica (odzyskane po uwięzieniu bratanka 1228); książę krakowski (zwierzchni) na mocy postanowień zjazdu w Wiślicy 5 V 1228; adoptował Bolesława V Wstydliwego, księcia sandomierskiego *(→ Piastowie. Tablica IV)* 1228; przekazał namiestnictwo w Krakowie Henrykowi Brodatemu 1229; usunięty z Wielkopolski przez Odonica 1229 lub 1231, odzyskał przejściowo Gniezno 1231 przed 23 IV; * 1161–18 X/2 III 1167 † na wygnaniu (zabity w Środzie?) 3 XI (18 VIII?) 1231 □ Racibórz lub Lubin, klasztor benedyktynów ∞ przed 1194 (ok. 1190 lub 1189–98?) ***Łucja***, córka Jaromira (Jaromara) I, księcia Rugii, † 12 II po 25 XII 1208 i przed II połową 1231

2

Salomea * przypuszczalnie ok. 1161 † 11 V po 1177 ∞ zapewne 1174–76 ***Racibor***, syn Bogusława I, księcia zachodniopomorskiego, * 1150–56 † 14 lub 15 I 1183 □ Grobia (Grobe), kościół klasztorny premonstratensów (norbertanów), przeniesiony na Uznam 1184, a następnie na Pudaglę 1308

2

Anastazja, tytułem oprawy wdowiej pani na Trzebiatowie z okolicami 1187, * zapewne ok. 1164 † (Kamień Pomorski?) 31 V 1240–24 IV 1242 □ Trzebiatów, kościół klasztorny norbertanek ∞ ok. 26 IV 1177 (lub 1181) ***Bogusław I***, książę Pomorza Zachodniego, * 1125–30 † (w trakcie łowów) opodal wsi Sośnica w rejonie Nowego Warpna 18 III 1187 □ Uznam, góra NMP, kościół klasztorny premonstratensów (norbertanów) (do 1184 na Grobii, od 1308 na Pudagli)

2

? córka * przypuszczalnie ok. 1165 † ...; być może ∞ ok. 1181 poborca podatków (*quaestor*) na Pomorzu Zachodnim z *Kroniki* Anonima Galla, który w 1181 dopomógł Mieszkowi Staremu odzyskać Wielkopolskę, być może = *a)* ***Kazimierz (I) Starszy***, kasztelan kołobrzeski * zapewne 1150–60 † po 1212; *b)* ***Grzymisław***, namiestnik świecko-lubiszewski, † 1187–1207

IX

IX *Piastowie, linia wielkopolska*

Władysław (Włodzisław) Odonic (Odowic), Plwacz, uzyskał ziemię przemęcką od stryja, Władysława III Laskonogiego, przed 1206; wygnany przez stryja w II połowie 1206; książę kaliski: uzyskał ziemię kaliską od Henryka I Brodatego, księcia śląskiego *(→ Piastowie. Tablica II)*, oraz ziemię przemęcką od stryja na mocy postanowień zjazdu głogowskiego XII 1208; ponownie wygnany przez Laskonogiego 1217 lub 1218; domniemany uczestnik V krucjaty w latach 1217–18; zdobył na stryju kasztelanie ujską i nakielską 1223 (wedle innych danych nakielską w 1225); uwięziony przez stryja 1228, zbiegł do Płocka 1229; książę wielkopolski (poznański/gnieźnieński): wygnał Władysława Laskonogiego z Wielkopolski 1229 lub 1231; postradał przejściowo Gniezno na rzecz stryja 1231 przed 23 IV; utracił południową Wielkopolskę (ziemie na lewym brzegu Warty) z Kaliszem, Pyzdrami, Bninem, Międzyrzeczem, Biechowem i Gieczem, a także Śremem i Santokiem (na prawym brzegi Warty) na rzecz Henryka I Brodatego 1234 (potwierdzone układem pokojowym z 22 IX 1234); przejściowo zajął Śrem 1235–36; utracił kasztelanię lądzką na rzecz Henryka I Brodatego 1237, najprawdopodobniej jednak nie postradał pozostałej części Wielkopolski za wyjątkiem kasztelanii ujskiej i nakielskiej na rzecz Henryka II Pobożnego, księcia śląskiego *(→ Piastowie. Tablica II)* 1239; fundator klasztoru cysterek w Ołoboku 1213; * między 1185 a 1187–89 (przed 1195?) † 5 VI 1239 □ Poznań, kościół katedralny śś. Piotra i Pawła ∞ 1217(18)–23 (1217–20), najpewniej 1218–20 ***Jadwiga***, krewna Poppona z Osterny, wielkiego mistrza krzyżackiego lub Poppona meklemburskiego, rycerza zakonnego: wedle różnych hipotez była ona córką: *a)* Mściwoja I, namiestnika (księcia) gdańskiego, względnie jego syna Świętopełka II Wielkiego, księcia gdańskiego; *b)* Świętopełka (Światopełka), księcia/królewicza czeskiego, syna króla Czech Władysława II; *c)* Ulryka, hrabiego Bergu (jeśli krewna Poppona z Osterny); *d)* Eberharda IV z Ebersteinu lub jego brata Ottona I (jeśli krewna Poppona meklemburskiego); *e)* Apoda II, węgierskiego nadżupana Szolnoku; regentka Wielkopolski w imieniu nieletnich synów od śmierci małżonka 1239 do ok. 1240–42; * przypuszczalnie przed 1200 † (Poznań?) 29 XII 1249 □ Gniezno, kościół katedralny Wniebowzięcia NMP i św. Wojciecha

Eufrozyna, tytułem oprawy wdowiej posiadała ona co najmniej kilka wsi Gołaźnie, Włynkowo i Strzelino w ziemi słupskiej, * przed 1195 † 23 VIII ok. 1230 (1235?) □ być może Oliwa, kościół klasztorny cystersów ∞ zapewne 1210–15 ***Świętopełk (II) Wielki***, książę gdański (wschodniopomorski), * ok. 1190 † 11 I 1266 □ Oliwa

? Ryksa † po 24 IX 1239

IX *Piastowie, linia wielkopolska*

Wierzchosława, alternatywnie córka Bolesława IV Kędzierzawego, księcia mazowiecko-kujawskiego, seniora *(→ pokolenie VIII)*, norbertanka w Strzelnie (klasztor przeniesiono do Żukowa po 1212) * zapewne koniec lat 50. lub początek 60. XII w. † (Żukowo) 11 lub 12 IX po 1213 □ Żukowo, kościół klasztorny norbertanek

Audacja (Eudoksja), *po zamążpójściu* ***Małgorzata***, * ok. 1195 † 1270 □ Brunszwik, kościół klasztorny franciszkanów ∞ zapewne ok. 1208 ***Henryk I***, hrabia Szwerynu (Zwierzyn, Schwerin), * 1170–80 † 17 II 1228 □ Brunszwik, kościół klasztorny franciszkanów

córka * ok. 1195 † (Chocków/Gützkow?) krótko po 19 XII 1256 ∞ zapewne ok. 1208 ***Jaksa I***, wójt Salzwedel, pan Chockowa, * 1170–80 † 1237 przed 12 XI

X

X *Piastowie, linia wielkopolska*

? Jadwiga * zapewne przed 1220, może ok. 1219 † 8 I 1231–34 □ Strzelno, norbertański kościół klasztorny św. Trójcy ∞ zapewne 1230–33, może 1233 ***Kazimierz I***, książę kujawski *(→ Piastowie. Tablica IV)*, * 1210–13 † 14 XII 1267 (1268?) □ Włocławek, kościół katedralny, lub Strzelno, norbertański kościół klasztorny św. Trójcy

Przemysł I, książę wielkopolski: po śmierci ojca objął wraz z młodszym bratem północną część Wielkopolski z Poznaniem i Gnieznem, a także kasztelanie ujską i nakielską 1239, pod regencją matki do 1241; utracił Nakło na rzecz książąt wschodniopomorskich 1239, odzyskane 1243; współrządca młodszego brata 1241; zajął utraconą po śmierci ojca ziemię przemęcka 1241; zajął Kościan z okolicznymi grodami 1242; zbudował gród w Zbąszyniu i utworzył tam kasztelanię 1243; uzyskał od Bolesława II Rogatki, księcia legnickiego *(→ Piastowie. Tablica II)*, Kalisz wraz z częścią ziemi rudzkiej, gdzie władała dotąd z woli książąt śląskich wdowa po Kazimierzu I opolskim Wiola z synem Władysławem I *(→ Piastowie. Tablica III)* 1244 – ziemie te stanowiły zapewne posag jego żony Elżbiety; zajął Santok 1244, który wraz z Międzyrzeczem i Zbąszyniem przekazał Rogatce 1246, a rok później odzyskał owe grody; przekazał młodszemu bratu księstwo kaliskie oraz ziemię przemęcką 1247; odebrał owe terytoria i przekazał bratu w zamian ziemię gnieźnieńską wraz z Ujściem i Czarnkowem 1249; zajął pozostałą część ziemi rudzkiej 1249; odzyskał Santok; uwięził brata i przejął jego ziemie 19 V 1250; uwolnił brata i dopuścił go do współrządów, oddając mu tymczasowo gród kaliski 1253; książę poznański: dokonał z bratem formalnego podział terytoriów, przekazując mu dzielnicę kalisko-gnieźnieńską, podczas gdy sam zatrzymał dzielnicę poznańską z Poznaniem, Lubinem, Krzywiniem, Przemętem, Zbąszyniem, Międzyrzeczem, Santokiem i Drezdenkiem, jak również nadnoteckie grody w Czarnkowie, Ujściu i Nakle 1253; utracił Nakło na rzecz książąt wschodniopomorskich 1255, odzyskane rok później; fundator kościoła pw. św. Marcina w Poznaniu (z bratem i matką) ok. 1240, klasztoru dominikanów w Poznaniu (z bratem i matką) 1244, klasztoru cysterek w Owińskach pod Poznaniem (z bratem) ok. 1249; * poza Wielkopolską (Trzebnica?) 5 VI–9 VIII 1220 † Poznań 4 VI 1257 □ tamże, kościół katedralny śś. Piotra i Pawła ∞ 1244 ***Elżbieta***, córka Henryka II Pobożnego, księcia śląskiego i krakowskiego *(→ Piastowie. Tablica II)*; przed zaślubinami przebywała w klasztorze trzebnickim, skąd uprowadził ją brat, Bolesław II Rogatka; tytułem wiana otrzymała ziemię kaliską i rudzką; * 1224–32 † Modrze koło Poznania 16 I 1265 □ Poznań, kościół katedralny śś. Piotra i Pawła

Bolesław Pobożny, książę wielkopolski: po śmierci ojca objął wraz z młodszym bratem północną część Wielkopolski z Poznaniem i Gnieznem, a także kasztelanie ujską i nakielską 1239, pod regencją matki do 1241/42; usamodzielnienie 1245; otrzymał od starszego brata księstwo kaliskie oraz ziemię przemęcką 1247; owe terytoria zostały przez Przemysła I zamienione na ziemię gnieźnieńską wraz z Ujściem i Czarnkowem 1249; uwięziony przez starszego brata 19 V 1250, odzyskał wolność na Wielkanoc 1253 i został dopuszczony ponownie do współrządów; książę kaliski: otrzymał tymczasowo Kalisz 1253, a następnie na mocy formalnego podziału w jego posiadaniu znalazła się dzielnica kalisko-gnieźnieńska z głównymi ośrodkami w Kaliszu, Gnieźnie, Rudzie, Gieczu, Bninie i Biechowie wiosna 1253; po śmierci brata jedynowładca w całej Wielkopolsce, a także opiekun pogrobowego bratanka 1257; w posiadaniu części kasztelanii lądzkiej 1259, całej kasztelanii 1261; przekazał kasztelanię santocką margrabiom brandenburskim jako wiano bratanicy 1260, odzyskane 1278; opiekun (regent) nieletnich synów Siemowita I mazowieckiego 1262–64; utracił na rzecz Henryka IV Prawego *(→ Piastowie. Tablica II)* gród w Wieluniu koło Rudy 1268; w posiadaniu kasztelanii bydgoskiej 1268 i kruszwickiej 1269; książę kujawski: zajął większą część Kujaw (za wyjątkiem kasztelanii wyszogrodzkiej) 1271; przekazał Kujawy Leszkowi II Czarnemu *(→ Piastowie. Tablica IV)*, za wyjątkiem kasztelanii bydgoskiej i kruszwickiej z Radziejowem 1273; desygnował następcą bratanka; fundator klasztoru dominikanów w Poznaniu (z bratem i matką) 1244, klasztoru cysterek w Owińskach pod Poznaniem (z bratem) ok. 1249, klasztorów franciszkańskich w Gnieźnie i Śremie ok. 1270 oraz w Obornikach 1279, klasztoru klarysek w Gnieźnie (z żoną) ok. 1275, kościoła św. Marcina w Poznaniu (z bratem i matką) ok. 1240, a także kaliskich kościołów św. Stanisława 1257 i św. Mikołaja (z żoną) 1253–57; * 1224–27 † Kalisz 7 lub 13 IV 1279 □ Poznań, kościół katedralny śś. Piotra i Pawła ∞ Kraków, kościół katedralny śś. Stanisława i Wacława 1256 ***Jolenta (Jolanta = Helena)***, córka Béli IV, króla Węgier, wraz z mężem fundatorka kościoła św. Mikołaja w Kaliszu (1253–57), po owdowieniu klaryska 1279, od 1280 w Starym Sączu, od 1292 w Gnieźnie, być może ksieni tamże, * ok. 1238–44 † Gniezno 16 lub 17 VI 1304 □ tamże, kościół klasztorny klarysek, kaplica klasztorna; beatyfikowana 26 IX 1827

? Ziemomysł (Siemomysł) * 1229–32 † młodo, zapewne 1235 lub 1236

Salomea, dobrodziejka magdalenek nowogrodeckich oraz dominikanów głogowskich, * przypuszczalnie 1225–36 † IV 1267–74 □ Głogów, kościół klasztorny dominikanów ∞ schyłek 1249 ***Konrad I***, książę głogowski *(→ Piastowie. Tablica II)*, * 1228–31 † 6 VIII 1273 lub 1274 □ Głogów, kościół kolegiacki NMP

Eufemia, wraz z mężem fundatorka klasztoru w Rudach; * lata 30. XIII w., a najpóźniej 1239 † 15 II po 1281, zapewne między 1282–87 □ być może Opole, kościół klasztorny franciszkanów/Racibórz, kościół klasztorny dominikanów/Rudy, kościół klasztorny cystersów ∞ 1251 ***Władysław (Włodzisław) I***, książę opolsko-raciborski *(→ Piastowie. Tablica III)*, * ok. 1225 † 27 VIII lub 13 XI 1281 (1282?) □ zapewne Opole, kościół klasztorny franciszkanów/Racibórz, kościół klasztorny dominikanów/Rudy, kościół klasztorny cystersów

nieznane potomstwo pozamałżeńskie

XI

XI *Piastowie, linia wielkopolska*

Konstancja, otrzymała w posagu kasztelanię santocką (jednak bez samego grodu), * 1245–48 † 10 (8 lub 9?) X 1281 □ Chorin, kościół klasztorny cystersów ∞ Santok 1260 po 1 VII ***Konrad I***, margrabia brandenburski (koregent braci), * 1237–45 † Świecie (Schwedt) 15 III–21 V 1304 □ Chorin, kościół klasztorny cystersów

Eufrozyna, cysterka w Trzebnicy ok. 1270, ksieni tamże 1285–97, * 1247–52 † 17 II 1298 lub po 1300 □ Trzebnica, kościół klasztorny cysterek

Anna, cysterka w Owińskach pod Poznaniem, ksieni tamże najpóźniej 1300, * Poznań 1253 (bliźniaczka Eufemii) † Owińska (19 V?) po 1295 □ Owińska, kościół klasztorny cysterek

Eufemia, klaryska we Wrocławiu ok. 1280, * Poznań 1253 (bliźniaczka Anny) † Wrocław 5 IX 1298 □ tamże, kościół klasztorny klarysek

Przemysł II, książę poznański: od urodzenia pod opieką stryja, Bolesława Pobożnego, dopuszczony przez niego do współrządów 1273, uwięziony przez Bolesława ok. 1274–75, po odzyskaniu wolności przejął samodzielne rządy w księstwie poznańskim, gdzie został uznany przez stryja ok. 1275; książę wielkopolski: po śmierci stryja, który nie pozostawił męskich spadkobierców, objął należące do niego księstwo kalisko-gnieźnieńskie, jednocząc Wielkopolskę 1279; przekazał Henrykowi IV Prawemu *(→ Piastowie. Tablica II)* kasztelanię rudzką 1281, odzyskana 1283/84; przekazał Władysławowi I Łokietkowi *(→ Piastowie. Tablica IV)* kasztelanię kruszwicką 1282; uznany dziedzicem przez nieposiadającego sukcesora Mściwoja II, księcia gdańskiego (wschodniopomorskiego), na podstawie umów z 15 II 1282 i 1–20 VIII 1291; utracił Kalisz na rzecz Henryka IV Prawego, wymieniony następnie na Ołobok i Rudę 1284; przekazał księciu Ziemomysłowi *(→ Piastowie. Tablica IV)* wschodnią część kasztelanii bydgoskiej oraz Pakość 1284/85; odzyskał Ołobok 1287 oraz Rudę 1288; uzyskał kasztelanię wyszogrodzką (bez Serocka) od Mściwoja II 1288; uznany dziedzicem tronu krakowskiego przez Henryka IV Prawego 1290; książę krakowski: po śmierci Henryka IV w 1290 zajął Kraków (ok. 25 VII), lecz niebawem (12 IX) został zmuszony do opuszczenia miasta, uwożąc insygnia koronacyjne, zrzekł się tronu krakowskiego na rzecz Wacława II 1291; uznał swoim sukcesorem w Wielkopolsce Henryka I (III) głogowsko-żagańskiego *(→ Piastowie. Tablica II)*, któremu ponadto przekazał Wschowę 1290; książę gdański (wschodniopomorski) po śmierci księcia Mściwoja II 1294; król Polski 1295, koronowany: Gniezno, kościół katedralny Wniebowzięcia NMP i św. Wojciecha 26 VI 1295; fundator m.in. klasztorów klarysek w Gnieźnie i dominikanów we Wronkach (1279) oraz klasztoru dominikanek w Poznaniu (1296); * Poznań 14 X 1257 † (zamordowany podczas próby uprowadzenia) Rogoźno 8 II 1296 □ Poznań, kościół katedralny śś. Piotra i Pawła ∞ 1. Szczecin, połowa 1273 ***Ludgarda***, córka Henryka I Pielgrzyma, pana meklemburskiego, * 1260 lub 1261 † (zamordowana) 11–13 XII 1283 □ Gniezno, kościół katedralny Wniebowzięcia NMP i św. Wojciecha ∞ 2. *per procura* Nykøbing 11 X 1285 ***Ryksa***, córka Waldemara Birgerssona, króla Szwecji, * 1265–70 † 1289–92 □ Poznań, kościół katedralny śś. Piotra i Pawła ∞ 3. 1290–23 IV 1293 ***Małgorzata***, córka Albrechta III, margrabiego brandenburskiego, koronowana na królową Polski wraz z małżonkiem: Gniezno, kościół katedralny Wniebowzięcia NMP i św. Wojciecha 26 VI 1295 (∞ 2. 1302 *Albrecht III*, książę saski na Lauenburgu, † 1308), * 1270–80 † 1 V 1315 □ zapewne Ratzeburg, kościół katedralny

XI *Piastowie, linia wielkopolska*

Elżbieta, dobrodziejka dominikanek i klarysek wrocławskich, * 1261–63 † 28 IX 1304 □ Wrocław, kościół klasztorny klarysek ∞ 1273–79 ***Henryk V Brzuchaty***, książę legnicki i wrocławski *(→ Piastowie. Tablica II)*, * 1245–50 † (Legnica?, Wrocław?) 22 II 1296 □ Wrocław, kościół klasztorny klarysek

Jadwiga, koronowana wraz z mężem na królową Polski: Kraków, katedra śś. Stanisława i Wacława 20 I 1320; owdowiawszy zarządzała nadaną jej tytułem oprawy ziemią sądecką z klasztoru klarysek w Starym Sączu, gdzie osiadła; przyjęła welon 1337 lub 1338; fundatorka kościoła w Jakubkowicach; * przypuszczalnie 1270–75 † Stary Sącz 10 XII 1339 □ tamże, kościół klasztorny klarysek ∞ 1292–93 (być może mariaż *sponsalia de futuro* najpóźniej 1279) ***Władysław I Łokietek***, książę kujawski, król Polski 1320 *(→ Piastowie. Tablica IV)*, * 1260 po 3 III (lub 16 III 1260–19 I 1261) † Kraków 2 III 1333 □ tamże, kościół katedralny śś. Stanisława i Wacława

Anna, klaryska w Gnieźnie, * 1276 † (Gniezno) lata 80. lub 90. XIII w. □ Gniezno, kościół klasztorny klarysek

XII

XII *Piastowie, linia wielkopolska*

2

Ryksa, Reiczka po zaślubinach ***Elżbieta***, koronowana na królową Czech i Polski: Praga, kościół katedralny św. Wita 26 V 1305, fundatorka klasztoru cysterek w Brnie; * Poznań 1 IX 1288 † Brno 19 X 1335 □ tamże, kościół klasztorny cysterek ∞ 1. Praga 26 V 1303 ***Wacław II***, król Czech i Polski, * Praga 17 IX 1271 † tamże 21 VI 1305 □ Zbrasław koło Pragi, kościół klasztorny cystersów ∞ 2. Praga 14 X 1306 ***Rudolf III, Król Kasza***, książę Austrii, król Czech, * Wiedeń 1282 † pod Horaždowicami 4 VII 1307 □ Praga, kościół katedralny św. Wita ∞ (konk.) *Henryk z Lipy, Starszy*, podkomorzy Czech, starosta ziemski (namiestnik) Moraw, † Brno 26 VIII 1329 □ tamże, kościół klasztorny cysterek

wygaśnięcie linii wielkopolskiej

OPRACOWANIE

Przemysław Jaworski

krolewskie-sny.pl

V 2020/VI 2021

© PRZEMYSŁAW JAWORSKI

LEGENDA

- * – narodziny
- † – śmierć
- ‡ – śmierć w bitwie lub od ran zadanych w boju
- □ – pochówek
- ∞ – mariaż
- N.N. – nieznanego imienia i pochodzenia (rodu/nazwiska)
- n. – potomstwo nieślubne